

แบบรายงานการจัดการความรู้ ปีการศึกษา 2567

มหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อประเด็นความรู้ ธมมจารี สุขุ เสติ ผู้ประพฤดิธรรม อยู่เป็นสุข กิจกรรม ปลุกป่าสมุนไพรร ปลุกใจกรุณา
ดำเนินการที่วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม และวัดศาลโคตม
จังหวัดสิงห์บุรี

ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และ KR ไใด

(ระบุ KR ที่ตรงกับผลการดำเนินงานเท่านั้น หากไม่ตรงกับ KR แต่มีความสอดคล้องให้ระบุในตัวเลือกสุดท้าย)

☐ ยุทธศาสตร์ที่ 1 โปรดระบุ KR _____

☐ ยุทธศาสตร์ที่ 2 โปรดระบุ KR _____

☐ ยุทธศาสตร์ที่ 3 โปรดระบุ KR _____

☐ ยุทธศาสตร์ที่ 4 โปรดระบุ KR _____

☒ ยุทธศาสตร์ที่ 5 โปรดระบุ KR 5.1.2 จำนวนกิจกรรม/โครงการระดับชาติหรือนานาชาติ ที่มุ่งเน้นการส่งเสริม
กิจกรรมนักศึกษา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม โดยความร่วมมือกับองค์กรภายนอก/บุคคลภายนอก ที่
ก่อให้เกิดคุณค่า/มูลค่าเพิ่มแก่สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

☐ สอดคล้องตามตัวชี้วัดอื่น

☐ ตัวชี้วัดประกันคุณภาพ

☐ เกณฑ์ของสภาวิชาชีพ

☐ อื่นๆ โปรดระบุ _____

☐ หากผลการดำเนินการไม่สอดคล้องให้ระบุว่าสนับสนุนยุทธศาสตร์ หรือ OKR หรือ ตัวชี้วัดใด

ข้อมูลของผู้จัดทำโครงการ/ ผู้ให้ความรู้ (หากมีมากกว่า 1 ท่าน สามารถพิมพ์ต่อได้เลย)

ชื่อ-นามสกุล ดร.ทพ. ปฐมพงษ์ สถาพรพงษ์

รหัสบุคลากร 5490225 วิทยาลัย/คณะ/สถาบัน/หน่วยงาน เกษตรศาสตร์

ผู้บันทึกข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล ผศ. ดร.ภก. อภิรุจ นาวาภัทร

รหัสบุคลากร 5490222 วิทยาลัย/คณะ/สถาบัน/หน่วยงาน เกษตรศาสตร์

1. Basic principle reported, Concept applications formulated – PLAN

หลักการและเหตุผล / ความสำคัญ / ประเด็นปัญหา

ในปัจจุบัน ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการลดลงของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะพืชสมุนไพร มีผลกระทบโดยตรงต่อวงการแพทย์และเภสัชกรรม ซึ่งพืชสมุนไพรเป็นแหล่งสำคัญของสารออกฤทธิ์ที่ใช้ในตำรับยาแผนไทย และแผนปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรเหล่านี้เป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่

การบุกรุกพื้นที่ป่า การใช้สมุนไพรอย่างไม้อย่างยั้ง และการขาดความตระหนักในการอนุรักษ์พืชสมุนไพรอย่างเป็นระบบ ด้วยเหตุนี้ วิทยาลัยเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ร่วมกับวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม และวัดศาลาโคดม จังหวัดสิงห์บุรี ได้ดำเนินโครงการ "ธมฺมจารี สุขุ เสติ: ผู้ประพาสธรรม อยู่เป็นสุข" กิจกรรมปลูกป่าสมุนไพรปลูกใจกรุณา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับสมุนไพรไทย ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมและจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนเป็นการแสดงมุทิตาจิตแด่ศาสตราจารย์ ดร. เกสัชกรหญิงฉวี บุณนาค คณบดีผู้ก่อตั้ง เนื่องในโอกาสได้รับรางวัล "เภสัชกรแห่งชาติ" โดยสภาเภสัชกรรม

โครงการนี้ตั้งอยู่บนหลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. การอนุรักษ์สมุนไพรและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

- ส่งเสริมให้เกิดการปลูกและดูแลพืชสมุนไพรในพื้นที่วัดและสถาบันการศึกษา
- เพิ่มจำนวนพืชสมุนไพรที่สำคัญทางเภสัชกรรมให้คงอยู่ในระบบนิเวศ
- สนับสนุนการใช้สมุนไพรอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักเภสัชศาสตร์

2. การบูรณาการความรู้ทางเภสัชศาสตร์และพระพุทธศาสนา

- เชื่อมโยงศาสตร์ทางเภสัชศาสตร์กับหลักธรรมทางพุทธศาสนา โดยเน้นการพึ่งพาธรรมชาติและการอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมอย่างสันติ
- เสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความเมตตา ผ่านกิจกรรมปลูกป่าและการดูแลสมุนไพร
- สร้างโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้หลักธรรม เช่น ความกรุณา และความรับผิดชอบต่อสังคม

3. การส่งเสริมสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของสังคม

- การปลูกป่าสมุนไพรช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศ และเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ
- สนับสนุนการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพ ส่งเสริมการแพทย์ทางเลือกและองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรอย่างปลอดภัย
- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา ชุมชน และวัด ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สมุนไพร

เหตุผลของการจัดโครงการ

การจัดโครงการนี้มีความสำคัญและความจำเป็นจากหลายปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. การลดลงของทรัพยากรสมุนไพรและความจำเป็นในการอนุรักษ์

- สมุนไพรไทยหลายชนิดกำลังสูญพันธุ์หรือมีจำนวนลดลงจากการใช้ประโยชน์ที่เกินขีดจำกัด
- การจัดตั้งพื้นที่ปลูกป่าสมุนไพรภายในวัดและสถานศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชสมุนไพรให้มีความยั่งยืน

2. การสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมและจริยธรรมในการใช้ทรัพยากร

- นอกจากการเรียนรู้เกี่ยวกับเภสัชศาสตร์ นักศึกษาควรได้รับการปลูกฝังแนวคิดด้านจริยธรรมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ
- พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณค่าของความเมตตา ความรับผิดชอบต่อสังคม และความกลมกลืนกับธรรมชาติ

3. การส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนและการพัฒนาทักษะที่จำเป็น

- การจัดโครงการในพื้นที่วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม และวัดศาลาโคดม ช่วยให้ผู้เข้าร่วมได้สัมผัสกับบรรยากาศทางธรรมชาติและหลักธรรม
- นักศึกษาเภสัชศาสตร์สามารถนำความรู้ที่ได้จากกิจกรรมไปใช้ในการศึกษาต่อเนื่อง รวมถึงการวิจัยและพัฒนาสมุนไพร

4. การมีส่วนร่วมของชุมชนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

- วัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสมุนไพรที่ยั่งยืน
- การดำเนินโครงการร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษา วัด และชุมชน จะช่วยให้เกิดการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง

4. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดี ปลุกฝังจิตที่ดี มีสติ และคุณธรรมแก่นักศึกษาเภสัชศาสตร์ และบุคลากรวิทยาลัยเภสัชศาสตร์
2. เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมให้นักศึกษาเภสัชศาสตร์ และบุคลากรวิทยาลัยเภสัชศาสตร์ ได้เรียนรู้และปฏิบัติธรรมจริง ได้ฟังในเรื่องที่มีประโยชน์และเสริมสร้างจิตใจที่ดี
3. เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของมหาวิทยาลัยรังสิต

โครงการ "ธมฺมจารี สุขุ เสติ: ผู้ประพฤติธรรม อยู่เป็นสุข" เป็นโครงการที่บูรณาการองค์ความรู้ด้านเภสัชศาสตร์กับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พืชสมุนไพร ควบคู่กับการพัฒนาจิตใจผ่านกิจกรรมการปลูกป่าและการเรียนรู้ภายในพื้นที่วัดและสถาบันการศึกษา การดำเนินโครงการนี้เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยเฉพาะด้าน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการส่งเสริมสุขภาวะที่ดี ทั้งนี้ ความสำเร็จของโครงการขึ้นอยู่กับความร่วมมือของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษา คณาจารย์ นักศึกษา วัด และชุมชน ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาแหล่งเรียนรู้สมุนไพรที่เป็นประโยชน์ต่อเภสัชศาสตร์และการแพทย์ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกที่ดีในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบ

ความรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาใช้

โครงการ "ธมฺมจารี สุขุ เสติ: ผู้ประพฤติธรรม อยู่เป็นสุข" เป็นโครงการที่บูรณาการองค์ความรู้ด้านเภสัชศาสตร์และพระพุทธศาสนา เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สมุนไพรและพัฒนาจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม โดยกิจกรรมหลักของโครงการประกอบด้วย การปลูกป่าสมุนไพรและการเรียนรู้คุณค่าทางเภสัชกรรมของพืชสมุนไพร ควบคู่กับการปลูกฝังหลักธรรมและจริยธรรมในการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน การดำเนินโครงการที่วิทยาลัยเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม และวัดศาลาโคดม จังหวัดสิงห์บุรี ได้นำไปสู่การค้นพบและการตระหนักถึงประเด็นความรู้ที่สำคัญ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 มิติหลัก ได้แก่ (1) องค์ความรู้ด้านเภสัชศาสตร์และสมุนไพร (2) หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการพัฒนาจิตใจ และ (3) แนวคิดด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น มีหลัก "พุทธปรัชญาด้านสิ่งแวดล้อม" ซึ่งเน้นการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างสมดุลและมีความรับผิดชอบต่อธรรมชาติ หรือหลักธรรม เช่น เมตตา กรุณา และสันโดษ ถูกนำมาใช้เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเรื่องการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งการปลูกฝังแนวคิด "ธมฺมจารี สุขุ เสติ" (ผู้ประพฤติธรรม อยู่เป็นสุข) เชื่อมโยงกับการปฏิบัติที่คำนึงถึงผลกระทบต่อธรรมชาติและสังคม การปลูกพืชสมุนไพรหรือไม้ยืนต้นยังช่วยสร้างระบบนิเวศที่เป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมและการศึกษา และส่งเสริมการศึกษาความสัมพันธ์ของพืชสมุนไพรกับความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่วัดและชุมชน ตลอดจนเป็นการสร้างฐานข้อมูลสมุนไพรในพื้นที่วัดและสถานศึกษา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถต่อยอดการศึกษาและการวิจัย ดังนั้นความรู้ที่ได้รับจากโครงการนี้สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนา นโยบายการอนุรักษ์สมุนไพร, การพัฒนาหลักสูตรด้านเภสัชศาสตร์ และการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชน นอกจากนี้ โครงการนี้ยังเป็นต้นแบบของการบูรณาการศาสตร์แขนงต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์สังคมที่ยั่งยืนและมีความสมดุลทั้งในด้านวิทยาศาสตร์และจิตวิญญาณ

ประเภทของความรู้และที่มาของความรู้

- ☒ ความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

☐ ความรู้จากคลังความรู้ของเว็บไซต์ระบบการจัดการความรู้ KM Rangsit University
(<http://lc.rsu.ac.th/km/Knowledgebase>)

เจ้าของความรู้/สังกัด _____

☒ อื่น ๆ (โปรดระบุ) ความรู้ที่เกิดประสบการณ์การจัดโครงการแล้วบุคลากรและนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม

☒ ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge)

☒ เจ้าของความรู้/สังกัด อ.ดร.ทพ. ปฐมพงษ์ สถาพรพงษ์ วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

วิธีการดำเนินการ

2. Prototype testing in an operational environment - DO

ผลการดำเนินการ การนำไปใช้ หรือการลงมือปฏิบัติจริง

โครงการ "ธมฺมจารี สุขุ เสติ: ผู้ประพฤติธรรม อยู่เป็นสุข" เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สมุนไพรไทย ควบคู่กับการพัฒนาจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมและคุณธรรมจริยธรรมในหมู่คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต กิจกรรมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อเน้นย้ำถึงความสำคัญของพืชสมุนไพรที่เป็นทรัพยากรสำคัญในทางการแพทย์และเกษตรกรรม รวมถึงการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูระบบนิเวศของพืชสมุนไพรที่กำลังลดลง การดำเนินโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากคณะผู้บริหารของวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ซึ่งตระหนักถึงความจำเป็นของการบูรณาการองค์ความรู้ด้านสมุนไพรและเกษตรศาสตร์เข้ากับแนวคิดด้านสิ่งแวดล้อมและจริยธรรม โดยมีการดำเนินกิจกรรม ณ โถงหน้าสำนักงานอธิการวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม และวัดศาลโคตม จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2567 เวลา 9.00-11.00 น. และนำต้นไม้มะยมและพืชสมุนไพรไปปลูกที่วัดศาลโคตม จังหวัดสิงห์บุรี ในวันที่ 18 ธันวาคม 2567 ซึ่งกิจกรรมนี้ได้รับความสนใจจากคณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา มากกว่าร้อยละ 60 ของกลุ่มเป้าหมาย และมีระดับความพึงพอใจในกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์สูง โดยได้ดำเนินการคัดเลือกและปลูกพืชสมุนไพรที่มีคุณค่าทางเกษตรศาสตร์ และมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ในมหาวิทยาลัยและวัดที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้สามารถเติบโตและเป็นแหล่งเรียนรู้ระยะยาว โครงการนี้ยังมีนักศึกษาเกษตรศาสตร์ได้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมากซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจและความตระหนักในความสำคัญของการอนุรักษ์สมุนไพร นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้รับประสบการณ์จริงในการเพาะปลูกและดูแลสมุนไพร ตลอดจนการศึกษาศรพคุณทางเกษตรวิทยาของพืชแต่ละชนิดที่สามารถบูรณาการเนื้อหาด้านพฤกษศาสตร์เกษตรกรรมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเข้าสู่หลักสูตรเกษตรศาสตร์ นอกจากนี้นักศึกษาและบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการมีระดับความพึงพอใจสูงต่อกิจกรรม โดยเห็นว่ากิจกรรมนี้มีประโยชน์ทั้งทางด้านวิชาการและการพัฒนาคุณธรรม

อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน

-

3. Proven through successful mission operation, Objectives and Key Results for Knowledge Management - CHECK

การตรวจสอบผลการดำเนินการ การนำเสนอประสบการณ์การนำไปใช้ สรุปและอภิปรายผล บทสรุปความรู้หรือความรู้ที่ค้นพบใหม่

การดำเนินกิจกรรมเป็นโครงการความร่วมมือทั้งทางด้านการวิชาการ การส่งเสริม และสนับสนุนด้าน จริยธรรม คุณธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสร้างสรรค์แนวทาง ปฏิบัติที่ดีในการทํานุบำรุงพระพุทธศาสนาเพื่อให้คณาจารย์ บุคลากรและนักศึกษาได้มีความสัมพันธ์ที่ดีในการร่วม ดำเนินกิจกรรมในรั้ววิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ได้โอกาสในการพัฒนาสติ เจริญปัญญา ทบทุนและ ขัดเกลาคุณธรรมและจริยธรรม สร้างสติภายในตัวเพื่อให้ทั้งคณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาใช้ชีวิตทั้งการ ปฏิบัติงานการเรียนและการสอน ตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร ตลอดจนเป็นโครงการต่อเนื่องเพื่อสร้าง สันติสุข ปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการมีส่วนร่วมในการสืบสานทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรมผ่านการดำเนิน กิจกรรมความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจหลักใน การสร้างบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ ร่วมกับวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร ซึ่งเป็นสถาบัน ที่มีบทบาท ส่งเสริมและสนับสนุน คุณธรรม จริยธรรม การประกอบสัมมาชีพและจรโลงไว้ซึ่งพระศาสนา โดยผล ที่เกิดขึ้นส่งเสริมให้คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีโอกาสได้ฟังธรรมตามกาล ได้ฝึกสติ เจริญภาวนาซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้มีสติ อันจะนำไปสู่การหาทางออกและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นทั้งใน การศึกษาเล่าเรียน และในชีวิตประจำวัน รวมถึงมีโอกาสส่งสมบุญบารมี ได้มีโอกาสบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมเกิด การบ่มเพาะ และส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรม และความซื่อสัตย์ทั้งต่อการศึกษาเล่าเรียนและต่อวิชาชีพ ตลอดจน นักศึกษาเกษตรศาสตร์มีโอกาสในการทำกิจกรรมและสร้างความสัมพันธ์กับทั้งคณาจารย์และบุคลากรอื่น ๆ การมี สุขภาพทั้งกายและจิตที่ดีเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาและสร้างสรรค์ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพเจริญพร้อมทั้ง ทางด้านวัตถุและคุณภาพทางจิตใจส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยรังสิตสามารถสร้างบัณฑิตเกษตรศาสตร์ ที่มีคุณธรรม จริยธรรม วางตนในบริบทที่เหมาะสม สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อมหาวิทยาลัย

4. Objectives and Key Results for Knowledge Management - ACT

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการในอนาคต หรือการดำเนินการเพื่อสามารถนำไปสู่การเป็น Good Practice

เนื่องจากเป็นโครงการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต และ วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร ที่มีการลงนามเป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างทั้งสองสถาบัน ดังนั้น การดำเนินกิจกรรมจึงมีกรอบแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถดำเนินโครงการต่อเนื่องตามแนวทางความร่วมมือ ระหว่างสองสถาบันได้อย่างเกิดประสิทธิผล

หลักฐานและเอกสารประกอบ

